

Evropská Komise navrhuje rámec pro odpovědnost za trestnou činnost vůči životnímu prostředí

Zdroje:

[Tisková zpráva](#)

Souhrn

Dopad ekologické kriminality na přírodní prostředí v Evropě a ve světě se projevuje zvyšující se úrovní znečištění, degradací volně žijících živočichů, snižováním biologické rozmanitosti.

Evropská Komise (dále jen „EK“) proto dne 15. prosince 2021 přijala návrh nové směrnice Evropské Unie (dále jen „EU“) k potlačení trestné činnosti proti životnímu prostředí, čímž splnila klíčový závazek Evropské zelené dohody. Záměrem návrhu je zefektivnit ochranu životního prostředí tím, že ukládá členským státům povinnost přijímat trestněprávní opatření. Definiuje nové trestné činy proti životnímu prostředí, stanoví minimální úroveň sankcí a posiluje efektivitu spolupráce v oblasti vymáhání práva. Rovněž ukládá členským státům povinnost podporovat a pomáhat lidem, kteří nahlásí trestné činy proti životnímu prostředí, a spolupracovat při prosazování. Tento návrh přispěje k ochraně přírody a přírodních zdrojů, jakož i veřejného zdraví a blahobytu.

Hlavní cíle návrhu.

Návrh stanoví nové ekologické trestné činy EU, včetně nezákonného obchodu se dřevem, nezákonné recyklace lodí nebo nezákonného odběru vody. Kromě toho návrh objasňuje stávající definice trestných činů proti životnímu prostředí a poskytuje zvýšenou právní jistotu.

EK navrhuje stanovit společného minimálního jmenovatele pro sankce za trestné činy proti životnímu prostředí. Pokud trestný čin způsobí nebo může způsobit smrt nebo vážnou újmu jakékoli osobě, musí členské státy stanovit trest odnětí svobody v délce nejméně deseti let. Návrh směrnice také navrhuje další sankce, včetně obnovy přírody, vyloučení z přístupu k veřejnému financování a zadávání veřejných zakázek nebo odebrání správních povolení.

Cílem návrhu je rovněž zefektivnit příslušné vyšetřování a trestní řízení. Poskytuje podporu inspektorům, policii, státním zástupcům a soudcům prostřednictvím školení, vyšetřovacích nástrojů, koordinace a spolupráce, jakož i lepšího sběru dat a statistik. Komise navrhuje, aby každý členský stát vypracoval vnitrostátní strategie, které zajistí soudržný přístup na všech úrovních prosazování a dostupnost nezbytných zdrojů.

Návrh pomůže přeshraničnímu vyšetřování a stíhání. Trestné činy proti životnímu prostředí často postihují několik zemí (například nezákonné obchodování s volně žijícími zvířaty) nebo mají přeshraniční dopady (například v případě přeshraničního znečištění ovzduší, vody a půdy). Orgány činné v trestním řízení a soudní orgány mohou tyto trestné činy řešit pouze tehdy, když spolupracují přes hranice.

EK bude i nadále podporovat členské státy tím, že bude donucovacím orgánům a jejich profesním sítím nabízet platformu pro strategické diskuse a poskytovat jim finanční pomoc. A konečně, protože trestná činnost proti životnímu prostředí je celosvětovým jevem, bude Komise nadále podporovat mezinárodní spolupráci v této oblasti.

Výkonný viceprezident pro Evropskou zelenou dohodu Frans Timmermans řekl: „Úmyslné ničení našeho přírodního prostředí ohrožuje naše přežití jako lidstva. Nechat porušovatele zákona jednat beztrestně podkopává naše společné úsilí o ochranu přírody a biologické rozmanitosti, boj s klimatickou krizí, snížení znečištění a odstranění odpadu. Závažné zneužívání se musí setkat s vážnou reakcí a dnešní návrh k tomu pokládá základy.“

Místopředsedkyně pro hodnoty a transparentnost Vera Jourová uvedla: „Životní prostředí nezná hranic a zločiny proti němu mají negativní dopady napříč členskými státy. Musíme použít všechny možné prostředky k ochraně životního prostředí na úrovni Unie. Trestní právo je jedním z nich a tento návrh poskytne orgánům činným v trestním řízení a justici nástroje k účinnějšímu postupu proti ekologickým trestným činům v celé Unii.“

Komisař pro životní prostředí, oceány a rybolov Virginijus Sinkevičius řekl: „Ekologické trestné činy způsobují nevratné a dlouhodobé škody na zdraví lidí a na životním prostředí. Přesto je těžké je vyšetřit a postavit před soud, zatímco sankce bývají slabé. Proto musíme posílit naše trestní právo v oblasti životního prostředí. V době, kdy mezinárodní společenství diskutuje o zločinu ekocidy, je vysoká úroveň ochrany životního prostředí důležitá nejen pro současné, ale i budoucí generace, protože zdvojnásobujeme své úsilí v boji proti zhoršování životního prostředí.“

Komisař pro spravedlnost Didier Reynders řekl: „Není čas ztrácet čas. Musíme zajistit, aby naše pravidla pro boj proti ekologické kriminalitě byla cílená a měla dostatečné ambice k tomu, aby došlo ke skutečné změně. S touto novou směrnicí máme další silný nástroj k ochraně životního prostředí a v konečném důsledku i naší planety. Dnešní návrh staví na zkušenostech získaných v minulých letech a bude se přímo zabývat základními příčinami, které bránily tomu, aby ochrana životního prostředí byla tak účinná, jak by měla být.“

Legislativní návrh bude nyní předložen Evropskému parlamentu a Radě.